

Teksti ja kuvat:
Helena Tötterman-Lamppu

Vanhusten apteekki-
palvelut on sydämen
asia Tapiolan Apteekin apteekkari Markku Suomiselle ja proviisori Marjatta Hippille. Teknologian avulla pystytään rajaamaan riskit ja järjestämään ikäihmisten lääkehoitoa.

Apteekilla avaimet vanhuksen lääkehuollossa

Tapiolan Apteekissa on hyvät kokemukset reseptejä käsittelevästä interaktio-ohjelmasta. Se avaa tien järkevempään lääkehuoltoon. Tästä hyötyvät ikäihmiset, joiden lääkitys on runsasta ja jatkuvaa.

Ovet aukeavat nykyisin automaattisesti espoolaisen Tapiolan keskustan vanhimpaan apteekkiin. Esteetön liikkuminen yltää sisätiloihin asti. Pinta-alaltaan pienehkössä apteekissa on asioiminen rollaattorilla ja pyörätuolissa vaivatonta, samoin lastenvaunuilla.

Apteekkari **Markku Suominen** ja pro-

viisori **Marjatta Hippi** kiittävät päätöstä poistaa raskaat metalliovet sisääntulosta.

– Iäkkäät kanta-asiakkaamme antavat uudistukselle arvoa, Hippi tietää.

Tuoreen kyselyn mukaan apteekin asiakkaista vähintään viidesosa on 65 vuotta tai vanhempi. Moni on vuosia asioinut täällä. Onhan apteekki ollut samalla paikalla jo kolmekymmentä vuotta.

Tässä ajassa on ”puutarhakaupunki-

laisten” ikärakenne kovasti muuttunut. Nykytilastojen valossa iäkkäitä asuu Tapiolassa selvästi enemmän kuin muualla Espoossa.

Lääkkeiden yhteisvaikutus selviää hetkessä

Apteekin reseptuuri oli viime vuonna liki 130 000.

– Tätä lukua vasten tuntui luonnolliselta hankkia interaktio-ohjelma, Suomen perustelee.

Uusi versio Proversa-ohjelmasta on ollut käytössä kohta puoli vuotta. Kommentit ovat innostuneita.

– Ohjelma tuo reseptin käsittelyn yhteydessä automaattisesti näytölle lääkkeiden yhteisvaikutuksen ja apteekissa asioivan asiakkaan lääkityshistorian. Käsittely on nope-

Musta kassi sisältää kotisairaanhoidossa olevien asiakkaiden valmiiksi annospakatut lääkkeet.

Tietokoneen päätteellä näkyvä kaavio ilmoittaa yksiselitteisesti lääkityksessä ilmenevistä ongelmista.

aa. Vilkaistu ruutuun kertoo koko tilanteen, Suominen kuvaa.

Näyttöön ilmestyvässä kaaviossa varoitus yhteiskäytöstä on merkitty punaisella. Lievemmat varoitukset on koodattu toisilla väreillä.

– Kyseessä voi olla sopimaton lääke, päällekkäislääkitys (eri kauppanimi, sama vaikuttava aine), tai lopetettu lääke, Suominen tarjoaa esimerkkejä.

Ohjelman tietokannassa on kaikki myynnissä olevat lääkkeet. Myös Itsehoitolääkkeiden sopivuus voidaan selvittää tarvittaessa. Tärkeä tieto on myös ohjelman ilmoittamat lääkkeiden sivu- ja haittavaikutukset. Lievien haittojen varalta henkilökunta neuvoo asiakasta tarkkailemaan vointiaan lääkityksen aikana ja ottamaan asian esille seuraavalla lääkärikäynnillään.

– Kaikissa vakavissa ongelmatapauksissa otamme heti yhteyttä hoitavaan lääkäriin, jolle jää päätös jatkotoimista. Niin vakavista kuin lievistäkin yhteisvaikutuksista informoimme aina asiakasta, selkeästi mutta hienovaraisesti. Vanhuksia ei saa säikäyttää tiedoilla eikä heitä myöskään saa turhaan hoputtaa, Hippi muistuttaa.

”Seuranta muuttuu entistä tärkeämmäksi vanhuksen muistin heikentyessä ja lääkemäärän kasvaessa.”

Lääkityshistoria avuksi

Apteekeilta kysytään entistä aktiivisempaa roolia vanhusten lääkehuollossa.

– Moni vanhus käy eri lääkärillä, mutta asioi samassa apteekissa. Silloin meitä aut-

taa Proversa-ohjelman lääkehistoria, joka näyttää asiakkaan lääkkeet koko vuodelta, Suominen kertoo.

Ohjelman avulla havaitaan muun muassa päällekkäislääkitys sekä yli- ja allilääkitys. Näin asiakkaan lääkkeiden käyttöön liittyvät riskit ja ongelmat vähenevät.

– Seuranta muuttuu entistä tärkeämmäksi vanhuksen muistin heikentyessä ja lääkemäärän kasvaessa, Hippi alleviivaa.

Apteekin kotisairaanhoidon noin 400:sta asiakkaasta suuri osa on vanhuksia. Sekä interaktio-ohjelma että annosjakelu auttavat tarkoituksenmukaisen ja turvallisen lääkityshoidon toteutuksessa. Kotisairaanhoidajat on tärkeä linkki Tapiolan apteekin palveluketjussa, jonka laatua jatkuvasti pyritään parantamaan. ■